

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 18Ek/419/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119246386
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Turzová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6119246386.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti povinnému: X. M., S.. XX. XX. XXXX, N. M. Y. W. XXXX/XX, XXX XX N., o vymoženie 2.407,09 Eur s príslušenstvom, trov pôvodného konania a trov exekúcie, vedenej súdnym exekútorom: JUDr. Eva Šajánková, exekútorský úrad so sídlom Ružová 63/5, 909 01 Skalica, pod sp. zn. 386EX 182/19, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 18Ek/419/2019 zo dňa 25. 01. 2023, takto

rozhodol:

Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 18Ek/419/2019 zo dňa 25. 01. 2023 **z r u š u** je a vec v celom rozsahu **v r a c i a** vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 18Ek/419/2019 zo dňa 25. 01. 2023 vyššia súdna úradníčka zamietla námietky oprávneného proti upovedomeniu o zastavení exekúcie v zmysle ustanovenia § 61n ods. 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“). Vyššia súdna úradníčka svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že v danej veci ilustráciou vykonanou v Obchodnom vestníku zistila, že Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 36OdK/234/2022 zo dňa 13. 09. 2022, zverejneným v Obchodnom vestníku pod č. 181/2022 dňa 21. 09. 2022, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka povinného: Martin Benkovský, nar. 10. 11. 1983, trvale bytom Ulica Veterná 8508/44, 917 01 Trnava, ktorému bol ustanovený správca: JUDr. Štefan Dostál, so sídlom kancelárie Robotnícka 79, 905 01 Senica. V uvedenom uznesení súd zároveň zbavil dlžníka všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré súd vylúčené z uspokojenia. Ako bolo preukázané, súdna exekútorka postupovala správne, keďže súdny exekútor má zo zákona povinnosť exekučné konanie zastaviť, ak z osobitného predpisu vyplýva, že je tu dôvod na zastavenie exekúcie. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii upravuje dva prípady, keď má byť bez zbytočného odkladu rozhodnuté o zastavení exekúcie, a to podľa § 167f ods. 2 (vyhlásenie konkurzu v konaní o oddĺžení) a podľa § 168b ods. 1 veta druhá (určenie splátkového kalendára v konaní o oddĺžení). Dikcia znenia § 61n ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku neprípúšťa úvahu rozhodujúceho orgánu o tom, či exekúciu zastaví alebo nie. Zákonodarca pripustil možnosť voči takému upovedomeniu o zastavení exekúcie podať námietky. Ako relevantné do úvahy prichádzajú námietky týkajúce sa neexistencie dôvodu na zastavenie exekúcie, najmä, že predmetom exekúcie je vymáhanie oddĺžením nedotknutej pohľadávky podľa ustanovenia § 166c zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Vyššia súdna úradníčka sa teda pri posudzovaní námietok oprávneného vo vzťahu k vyhlásenému konkurzu na majetok dlžníka zaoberala otázkou vzniku pohľadávky. Oprávnený k námietkam proti upovedomeniu o zastavení exekúcie predložil súdu ako prílohu rozkaz o uložení sankcie za priestupok č. OU-TT-OVVS2-2017/006603 vydaný Okresným úradom Trnava dňa 07. 03. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04. 04. 2017 a vykonateľnosť dňa 18. 04. 2017 a ktorým bol povinný uznaný vinným za spáchanie priestupku. Z uvedeného rozkazu bolo preukázané, že pohľadávka vznikla dňa 08. 11. 2016 pri škodovej udalosti. Ďalej bolo potrebné vyriešiť

otázku, či v danom prípade sa jedná o nedotknutú pohľadávku, ako uvádza oprávnený v námietkach proti Upovedomeniu o zastavení exekúcie. Zo samotných námietok oprávneného proti Upovedomeniu o zastavení exekúcie a taktiež rozkazu o uložení sankcie za priestupok možno zistiť, že povinný spôsobil zranenie príslušníkovi Policajného zboru počas služobného zákroku, pričom dané poškodenie zdravia bolo uznané za služobný úraz a teda príslušníkovi Policajného zboru bolo priznaná a vyplatená dávka úrazového zabezpečenia (bolestné) vo výške 1.060,- Eur odborom sociálneho zabezpečenia SPaSČaOÚ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňa 06. 02. 2017 (podľa zákonov č. 328/2002 Z. z. a č. 73/1998 Z. z.). Z exekučného titulu, ktorým je rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/44/2017 zo dňa 20. 09. 2017 vyplýva, že nárok oprávneného priznaný exekučným titulom je regresnou pohľadávkou, nakoľko oprávnený si v základnom konaní uplatnil voči povinnému nárok podľa § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon č. 328/2002 Z. z.“) na náhradu škody - bolestné vo výške 1.060,- Eur. Na základe uvedeného mala vyššia súdna úradníčka za to, že oprávnenému ako služobnému úradu vznikla škoda titulom vyplatenia náhrady za bolesť. Spor nastáva ohľadom posúdenia, či takúto pohľadávku možno považovať za oddĺžením nedotknutú pohľadávku podľa § 166c ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Vyššia súdna úradníčka konštatovala, že pohľadávka priznaná oprávnenému exekučným titulom rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/44/2017 zo dňa 20. 09. 2017, bola uplatnená podľa ustanovenia § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. Ďalej poukázala na právne závery prezentované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/284/2010 zo dňa 28. 10. 2011. Nakoľko podľa ustálenej súdnej praxe najvyšších súdnych autorít, vyjadrenej v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovanom v zbierke pod číslom R 34/2013, nie je pohľadávka priznaná oprávnenému exekučným titulom pohľadávkou za zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním ani príslušenstvom takejto pohľadávky, ale ide o pohľadávku regresnú, teda o pohľadávku priznanú oprávnenému na základe zvláštneho postihového nároku (siu generis), nejde o nedotknutú pohľadávku podľa § 166c ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Uvedené podporuje aj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 256/2020-33 zo dňa 12. novembra 2020. Po preskúmaní námietok oprávneného vyššia súdna úradníčka dospela k záveru, že oprávnený nepreukázal dôvody, pre ktoré by mal súd námietkam vyhovieť, nakoľko v zmysle vyššie uvedeného pohľadávku vymáhanú v tomto exekučnom konaní nemožno považovať za oddĺžením nedotknutú pohľadávku, a preto rozhodla tak, že námietky oprávneného proti Upovedomeniu o zastavení exekúcie v zmysle § 61n ods. 4 Exekučného poriadku zamietla.

2. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť oprávnený, ktorú odôvodnil tým, že nesúhlasí s odôvodnením exekučného súdu, že pohľadávka vymáhaná v predmetnom exekučnom konaní je odlišným nárokom ako nárok zo škody na zdraví. Ustanovenie § 114 zákona č. 328/2002 Z. z. nie je ustanovením, ktoré by transformovalo náhradu škody na zdraví na iný druh nároku, tak ako dôvodí súd. Súčasne nie je dôvodné, aby súd pri posudzovaní nedotknuteľnosti pohľadávky v rámci oddĺženia, posudzoval hmotno-právny základ nároku priznaný právoplatným rozhodnutím civilného súdu. Takéto posudzovanie je podľa názoru oprávneného nad rámec právomoci exekučného súdu v rámci rozhodovacieho procesu o námietkach v exekučnom konaní. Právny základ nároku je vyplatenie dávky úrazového zabezpečenia z dôvodu odškodnenia škody na zdraví. V rámci ustálenej rozhodovacej praxe súdov a orgánov činných v trestnom konaní v Slovenskej republike, vyplatením dávky úrazového zabezpečenia vstupuje platca tejto dávky priamo do práv poškodeného, ktorému dávku vyplatil. Súd pri posudzovaní skutočnosti, že či pohľadávka vymáhaná v predmetnom exekučnom konaní podlieha režimu podľa § 166c ods. 1 písm. d) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“), použil úzky výklad tohto ustanovenia, ktorý však vzhľadom na právny názor Ústavného súdu SR, ktorý do pojmu pohľadávky za škodu na zdraví, zaradil aj mimoriadne odškodnenie pozostalých a pripustil dôvodnosť extenzívneho výkladu pojmu škoda na zdraví, neobstojí. Oprávnený trvá na svojom právnom názore, že ním v exekúcii vymáhaná pohľadávka je pohľadávkou nedotknutou oddĺžením podľa § 166c ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, pretože je pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu na zdraví. Čo sa týka rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré súd uvádza vo svojom rozhodnutí, je potrebné uviesť, že toto rieši odlišnú právnu situáciu, nakoľko oprávnený nie je komerčnou poisťovňou, ale má podľa osobitného právneho predpisu postavenie orgánu sociálneho zabezpečenia (teda v podstate sociálnej poisťovne) a neplní za iného, teda za škodcu, nakoľko s osobou, ktorá spôsobila škodu na zdraví nemá žiadny právny vzťah v procese priznávania a vyplácania dávky úrazového zabezpečenia. Súčasne poukazuje oprávnený na skutočnosť, že rozhodnutie NS SR je z roku 2011 a nereflektuje súčasnú právnu prax a rozhodovaciu činnosť súdov v Slovenskej republike. Taktiež nález Ústavného

súdu Slovenskej republiky, ktoré súd uvádza vo svojom rozhodnutí, rieši odlišnú právnu situáciu. S poukazom na odôvodnenie súdu, že vzhľadom na ustálenú súdnu prax, uvádza oprávnený s poukazom na princíp právnej istoty a očakávanie jednotnosti rozhodovania exekučného súdu, že sám exekučný súd v konaniach sp.zn. 65Ek/446/2019, sp.zn. 34Ek/1189/2019 a sp.zn. 40Ek/442/2019, v ktorých ide o skutkovo a právne totožný stav ako v tomto konaní a v ktorých exekučný súd námietkam oprávneného vyhovel a upovedomenia súdnych exekútorov o zastavení exekúcie zrušil, vyslovil právny názor, že pohľadávka vymáhaná v exekučnom konaní je pohľadávkou zo škody na zdraví a je preto pohľadávkou nedotknutou konkurzom. Súčasne v konaní sp.zn. 11Ek/413/2019 po vznesení námietok sám súdny exekútor vzal svoje upovedomenie späť z toho istého dôvodu a sám a túto skutočnosť oznámil aj exekučnému súdu.

3. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

4. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

5. Podľa § 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

6. Podľa § 242 CSP, sťažnosť sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.

7. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

8. Podľa § 250 ods. 2 CSP, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení, v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

9. Podľa § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR, oddĺžením sú nedotknuté tieto pohľadávky: pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky.

10. Podľa § 166e ods. 1 ZoKR, o oddĺžení rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára tak, že dlžníka zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom. V uznesení súd uvedie znenia zákonných ustanovení, ktoré upravujú, o ktoré dlhy ide.

11. Podľa § 166e ods. 2 ZoKR, oddĺžením sa pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a), bez ohľadu na to, či boli alebo neboli prihlásené, stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné v rozsahu, v ktorom ho súd zbavil dlhov.

12. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná dôvodne, a preto napadnuté uznesenie podľa § 250 ods. 2 CSP v celom rozsahu zrušil a vrátil vec vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Po preskúmaní napadnutého uznesenia v nadväznosti na podanú sťažnosť zo strany oprávneného súd prvej inštancie musí konštatovať, že rozhodnutie vyššej súdnej úradníčky vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových (procesných) zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený stav. Nesprávnym právnym

posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových (procesných) záverov vyvodil nesprávne právne závery. V danom prípade vyššia súdna úradníčka svoje skutkové zistenia síce podradila pod správny právny predpis, ale tento predpis resp. ustanovenie tohto predpisu nesprávne vyložila, v dôsledku čoho vyvodila nesprávny právny záver o povahe vymáhanej pohľadávky.

14. Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 19. 03. 2019 domáhal od povinného vymoženía 1.060,-Eur na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/44/2017 zo dňa 20. 09. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31. 10. 2017 a vykonateľnosť dňa 04. 11. 2017 (ďalej len „exekučný titul“). V priebehu exekúcie bol uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 36OdK/234/2022 zo dňa 13. 09. 2022, zverejneným v Obchodnom vestníku pod č. 181/2022 dňa 21. 09. 2022, vyhlásený konkurz na majetok povinného, v dôsledku čoho súdny exekútor vydal dňa 27. 09. 2022 Upovedomenie o zastavení exekúcie podľa § 61n ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Zastavenie exekúcie namietal oprávnený a tvrdil, že pohľadávka priznaná exekučným titulom je nedotknutou pohľadávkou podľa § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR ako pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví. Napadnutým uznesením vyššia súdna úradníčka námietky oprávneného zamietla, keď pohľadávkou oprávneného posúdila ako pohľadávkou regresnú, teda pohľadávkou priznanú na základe zvláštného postihového nároku, a teda konštatovala, že sa nejedná o nedotknutú pohľadávkou podľa § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR, ale pohľadávkou podľa § 166a ods. 1 ZoKR, na ktorú teda dopadajú právne účinky oddĺženia.

15. Po preskúmaní veci sa sťažnostný súd s právnym posúdením vyššej súdnej úradníčky nestotožnil. Zo samotného exekučného titulu totiž vyplýva, že pohľadávka bola oprávnenému priznaná titulom náhrady škody, keď odôvodnenie exekučného titulu odkazuje na § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo predstavuje ustanovenie upravujúce všeobecnú zodpovednosť za škodu. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že exekučný súd je viazaný titulom, ktorým bola v základnom konaní vymáhaná pohľadávka priznaná. Posúdenie dôvodu vzniku pohľadávky by išlo nad rámec skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu a jednalo by sa vlastne o hmotnoprávne preskúmanie exekučného titulu, k čomu v danej veci nemá exekučný súd kompetenciu (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 522/2022 zo dňa 27. septembra 2022). Súčasne, oprávnený poukázal na to, že jeho nárok vyplýva z § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na ktoré ustanovenie odkazovala aj vyššia súdna úradníčka, avšak ho nesprávne vyložila, keď toto ustanovenie výslovne priznáva oprávnenému ako orgánu sociálneho zabezpečenia právo na „náhradu škody,“ ktorá mu vznikla výplatom dávky úrazového zabezpečenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania povinného. Jedná sa tak o osobitný druh zodpovednosti za škodu spôsobenú zavineným konaním a nie o regresný nárok, ako je to napríklad v prípade § 440 Občianskeho zákonníka alebo § 12 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom.

16. Keďže vyššia súdna úradníčka prijala nesprávny záver o povahe vymáhanej pohľadávky, keď túto vyhodnotila ako regresný nárok a nie ako pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu, súd prvej inštancie nemohol inak, ako napadnuté uznesenie postupom podľa § 250 ods. 2 CSP zrušiť a vec vrátiť vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. V posudzovanom prípade sťažnostný súd nemohol pristúpiť ku konečnému rozhodnutiu o námietkach oprávneného z dôvodu, že napadnuté uznesenie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia, a teda bolo aj nepreskúmateľné. Konečné rozhodnutie sťažnostného súdu by tak mohlo byť pre účastníkov konania prekvapivé a súčasne, keďže voči rozhodnutiu sťažnostného súdu v zmysle § 202 ods. 3, ods. 4 Exekučného poriadku odvolanie ani dovolanie nie je prípustné, takýmto postupom by mohlo dôjsť aj k porušeniu práv účastníkov na spravodlivý súdny proces.

18. Zároveň, ku konečnému rozhodnutiu nebolo možné pristúpiť ani z dôvodu, že súd prvej inštancie nesúhlasí s oprávneným v tom, že v prípade vymáhanej pohľadávky ide o pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví. Sťažnostný súd túto pohľadávkou vyhodnotil ako pohľadávkou zo zodpovednosti za škodu spôsobenú zavineným konaním (škoda oprávnenému totiž vznikla tým, že musel vyplatiť dávku - bolestné, nevnikla mu tým, že by mu bolo ublížené na zdraví), čo plne korešponduje aj so znením § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. V tejto súvislosti súd prvej inštancie

ďalej poukazuje na to, že oddĺžením nedotknutou pohľadávkou podľa § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR je pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú úmyselným konaním, a teda úlohou vyššej súdnej úradníčky v novom rozhodnutí bude vykonať dokazovanie ohľadom charakteru konania povinného, ktorým došlo ku škode, teda či škoda bola alebo nebola spôsobená úmyselným konaním povinného, a či teda pohľadávku oprávneného možno podradiť pod § 166c ods. 1 písm. d) ZoKR. Následne vyššia súdna úradníčka opätovne rozhodne o námietkach oprávneného proti Upovedomeniu o zastavení exekúcie zo dňa 27. 09. 2022, pričom svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku). (